

KURSY

Abyste mohli sami létat, musíte v některém z kursů složit zkoušku. Spodní věková hranice je 15 let (do 18 let je nutný souhlas rodičů). Nutné je také potvrzení o lékařské prohlídce. Správný výcvik by měl trvat víc než pět dní (jak slibují mnohé rádky profesionálních kursů). Pět dní je minimum. Kursy na úrovni trvají většinou déle, anebo probíhají ve dvou fázích. Jako vodítko slouží oficiální seznam škol LAA ČR, které mají oprávnění provádět pilotní výcvik.

INFORMACE

Internetový časopis věnovaný paraglidingu
www.paragliding.cz

Další stránky:

- www.gymfry.cz/~kaderova/
- www.skyfly.cz
- www.flying.cz
- www.vztlak.cz

Uřítě to znáte, projíždíte krajinou a najednou někde v dálce nad kopci visí ve vzduchu zvláštní bytosti. Přijedete blíž a uvidíte létající postavy zavěšené na padácích. Termín paragliding není tak neznámý pojem, většina lidí si pod ním představuje prostě létání na padáku. Jenže ke klasickému padáku má dnes paragliding kupodivu mnohem dál než třeba k rogalu. Z technického hlediska se totiž při tomhle sportu nepoužívá klasický padák, ale padákový kluzák. V čem je rozdíl? Hlavní asi v tom, že člověk nepadá, ale létá.

Jak létat

Klasický kulatý padák určený pro seskoky jen brzdí pád odporem vzduchu. Naproti tomu padákový kluzák je konstruován tak, že vytváří profil křídla – což umožňuje let. „Moderní seskokové padáky sice již také pracují na principu profilovaného křídla, avšak oproti paraglidingovému jsou menší a mají mnohem nižší

klouzavost,“ uvádí specializovaný web paragliding.cz. Klouzavost znamená schopnost doletět co nejdále při určité výšce. Padákový kluzák má tři části: vrchlík (látkové křídlo), šňůry a vyvázání.

Jak se vlastně dostat do vzduchu? Používají se dva způsoby. Ten nejčastější je zároveň velmi prostý – rozeběhnete se s padákovým kluzákem z kopce a odrazíte se. Občas se startuje také pomocí speciálního navijáku a lana.

Paragliding využívá k letu proudění vzduchu. Průměrně se pohybujete ve výškách od 300 do tisíce metrů nad zemí. Protože se tenhle druh létání odehrává na kopcích a horách, zdatní paraglidisté se dostanou i mnohem výš. Kolem tří tisíc metrů se již ale používají kyslíkové přístroje.

Vzdálenost, kterou jsou schopni uletět, je neuvěřitelná. Současný rekord vytvořil slovenský pilot v jižní Africe. Za šest hodin překonal 337 km. Lety dlouhé desítky kilometrů jsou v zahraničí běžné. Český

rekord drží Ladislav Groh (165 km). Výškový rekord pak má Brit Robbie Whittal, který v roce 1993 vystoupal 4526 metrů nad místo, odkud vystartoval.

Prvních dvacet let

Paragliding je velmi mladý sport. Navzdory současné odlišnosti ale byly jeho prvopočátky spjaté s historií padáků. Prvním parašutistou byl podle všeho André Jacques Garnerin, který v roce 1797 celkem úspěšně seskočil z horkovzduš-

Paragliding

FOTO: ARCHIV

ného balónu s jakýmsi pradědečkem padáku.

Průlom znamenaly válečné konflikty 20. století. Během první světové války za sebou vlekly některé ponorky člověka na padáku, který z výšky pátral po nepřátelských plavidlech. Koncem druhé světové války už měli piloti padáky jako povinnou výbavu. Padesátá léta pak přinesla sport. První vlašťovkou byl padák typu Paracommander s lepšími leteckými vlastnostmi. Nadšenci se na něm nechali vléct za motorovým člunem. Tuto zábavu je možné dodnes vidět v přímořských letoviscích – říká se jí parasailing.

Nejvíce ovšem k vývoji přispěla NASA. Při výzkumu nových možností pro vesmírné létání vyvinula tzv. rogallovo křídlo a padák ve tvaru křídla. Americká kosmická agentura je sice zavrhlá, ale sportovci se jich nadšeně ujali. Nejdříve letci na rogalu. A pak přišel rok 1985 a s ním i začátek paraglidingu. Laurent de Kalbermaten zkonstruoval první opravdový padákový kluzák a následně jej začal vyrábět ve velkém. Vznikaly další firmy, zlepšovaly se technologie a hlavně se létalo. Dnes paraglidingu holdují desítky tisíc lidí po celém světě.

Jen s instruktorem

S paraglidingem nelze začít bez zkušeného instruktora. Odborníci naučí začátečníky nejen létat, ale také něco z meteorologie a fyziky. Stejně tak pravidla chování ve vzduchu. Většinu nehod totiž způsobí právě nezkušení piloti.

Nezbytná je vysoká a pevná obuv. Přecháte-li bez úhony let, neměli byste riskovat zranění kotníku při přistávání.

Nezbývá než se pojistit, vybrat kurs a vzít „éro“, „hadru“ anebo prostě „padák“ a vyrazit na kopec. Vznášet se nad krajinou a vidět svět z výšky. ●

ADELA POLÁKOVÁ